

دکتر «مرتضی شیخ» در سال ۱۲۸۶ شمسی در تهران به دنیا آمد و تحصیلات خود را تا سطح عالی طب، در تهران ادامه داد و با درجه دکترای پزشکی دانش آموخته شد. پس از آن که پدرش به دلایلی دچار مشکلات مالی شد، مرتضی ضمن تحصیل به پدر نیز کمک می کرد و از همین زمان بود که با مشکلات محرومان آشنا شد و با خود عهد بست تمام توان خود را صرف کمک به این قشر کند. دکتر شیخ پس از ازدواج، از طریق بهداری به مشهد منتقل و تا آخر عمر، در همین شهر مشغول خدمت شد. وی پزشکی انسان دوست بود، به طوری که همه مشدیی‌ها از او به نیکی یاد می کنند. معروف است که دکتر شیخ، مرتضی را مجبور نمی کرد بابت معاینه و مداوا پولی بپردازد و هر کس هر چه می خواست، در صندوقی که کنار میز دکتر بود می انداخت؛ و چون مبلغ ویزیت دکتر پنجره ریال تعیین شده بود، نیازمند آن برای حفظ آبرو، سر فلزی نوشابه به جای پنج ریالی داخل صندوق می انداختند تا صدایی مانند انداختن پول شنیده شود. دکتر مرتضی شیخ ۶۹ سال با عزت میان مردم زیست، با مردم خندید و گریست. در نیجه‌ها التیامی بر دردها بود و دست پر عطفقت همیشه بازی بخش افتادگان روحش شد.

نگاهی به پیشینه بیمارستان «دکتر شیخ»

بیمارستان دکتر شیخ در سال ۱۳۳۰ هجری شمسی در محل فعلی، فعالیت خود را آغاز کرد. با توسعه شهر مقدس مشهد و ازدیاد جمعیت و روند رو به رشد زائران بارگاه ملکوتی حضرت (ع)، ایجاد مرکزهای خاص جهت درمان کودکان، یکی از ضروری ترین مسائل آن روز به شمار می رفت. بر این اساس با همت بلند بنیاد خیریه سرور، این مرکز در سال ۶۹ تخریب و پس از ساخت و تجهیز، در سال ۷۵ به دانشگاه علوم پزشکی مشهد اهدا و به عنوان بیمارستان فوق تخصصی کودکان، مشغول ارائه خدمات شد. این بیمارستان ۱۵۹ تخت خوابی، دارای بخش‌هایی مثل هماتولوژی اطفال - ICU - نفرولوژی اطفال - آنکولوژی اطفال - جراحی اطفال - گوش، حلق و بینی اطفال - جراحی اعصاب اطفال - دندان پزشکی اطفال - اورولوژی اطفال و اورژانس اطفال است.

بازگشایی صندوق انتقادهای و پیشنهادهای بیمارستان

حین گشت و گذار در بیمارستان، در راهرو، صندوق انتقادهای پیشنهادی بیمارستان را می بینیم و از رئیس بیمارستان می خواهیم برای مطلع شدن از محتوای این صندوق، آن را باز کنند. دکتر فرهاد حیدریان می پذیرد و شروع به خواندن کاغذهای می کند.

- بابت وجود همراه سرایی در نزدیکی بیمارستان، کمال تشکر را دارم. این همراه اسرا، ما همراهان کودکان بیمار را از سرگردانی نجات داد.
- رئیس بیمارستان در این باره می گوید: «در باره اندازه‌ای این همراه اسرا باید از شهرداری مشهد تشکر کرد که این ساختمان را در اختیار ما گذاشت و هم اکنون، همراهان بیمار با پرداخت ششصد هزار و ۵۰۰ تومان می توانند در آن اقامت کنند.»
- لطفاً به وضعیت غذای بیمارستان رسیدگی کنید.

بعضی روزها کیفیت غذا پایین می آید و این موضوع باعث بدتر شدن حال برخی بیماران می شود.

- رئیس بیمارستان توضیح می دهد: «ما حساسیت زیادی روی غذای بیماران داریم و غذاهای رژیمی به آن‌ها می دهیم و برای این کار، یک آشپزخانه در بیمارستان ایجاد کرده‌ایم تا طبخ غذا را انجام دهد. با آشپز قبلی به دلیل کیفیت کم غذاهای که آماده می کرد قطع همکاری کردیم و آشپز جدید را به دوره‌های آشپزی فرستاده‌ایم و اگر خطایی در کار این آشپز مشاهده شود، با او نیز بدون تعارف برخورد خواهیم کرد.»
- تعداد کل سرویس‌های بهداشتی این بیمارستان، سه سرویس است که با توجه به حجم مراجعان بسیار کم است. لطفاً رسیدگی کنید.

رئیس بیمارستان پاسخ می دهد: «کم بودن سرویس‌های بهداشتی به نسبت مراجعان را قبول داریم اما فعلاً فضای برای جانیابی این سرویس‌ها نداریم و باید یک فکر اساسی کرد.»

گزارش: محمد بهبودی نیا | عکس‌ها: خراسان

اگر نوزاد یا کودکی در خانه و میان خانواده دارید، شاید برای شما هم اتفاق افتاده باشد که یک شب، از بی‌خوابی فرزندتان، متوجه درد و تب و بیماری‌اش شده باشید و لازم باشد کودک را، در حالی که در تب می‌سوزد و نفس‌هایش به شماره افتاده و خطر تشنج و تبات بعدی تهدیدش می‌کند به بیمارستان برسانید تا توسط پزشک متخصص اطفال، معاینه و معالجه شود. مضطرب و سراسیمه، لباس می‌پوشید و سوار خودرو می‌شوید و در تمام طول راه، بچه‌را در آغوشتان می‌فشارید و ثانیه‌ها را می‌شمارید تا بالاخره به بیمارستان فوق تخصصی کودکان شهر می‌رسید اما بعد از رسیدن به بیمارستان، با چهره خونسرد چند دانشجوی پزشکی یا پرستاری مواجه می‌شوید که می‌گویند: «امشب از ساعت ۲ شب

ساعت ۳ بامداد پنج‌شنبه، ۲۶ دی‌ماه

پزشک نداریم؛ بچه‌را به بیمارستان دیگری ببرید

این ساعت از شب، سکوت عجیبی شهر را فرا گرفته و خبری از رفت و آمد و سرو صدا و ترافیک، حداقل در این منطقه از شهر که بیمارستان در آن قرار گرفته (چهارراه میدان بار) نیست. به بیمارستان می‌رسیم. در اتاقک حفاظت فیزیکی ورودی قفل است و هیچ‌کس در آن حضور ندارد. وارد راهروی بیمارستان که می‌شوم، تازه با یک مأمور حفاظت فیزیکی که پشت میزی، برای راهنمایی نشسته و بهرو می‌شوم و می‌گویم قرار است فرزند یکی از دوستانم را از شهرستان به این بیمارستان بیاورند؛ حال بچه خوش نیست و من زودتر آمده‌ام تا از متخصص وقت بگیرم و روند معالجه‌اش را تسریع کنم. «پاسخ می‌دهد: «هم اکنون هیچ پزشک متخصصی در بیمارستان نیست و باید تا ۸ صبح صبر کنی. به نظر من همین الان با خانواده بچه تماس بگیر و بگو به بیمارستان دیگری بروند.» سپس آدرس یک بیمارستان خصوصی شهر را می‌دهد و می‌گوید: «الان این جاتعدادی دانشجوی پزشکی حضور دارند که به دلیل بی‌تجربگی، کار زیادی از دستشان بر نمی‌آید. همه افراد حاضر در شیفت شب بیمارستان، دانشجویان پزشکی هستند.» هنوز حرفمان تمام نشده که مردی هراسان، در حالی که یک دختر بچه دو سه ساله داشت و آغوش دارد، وارد سالن می‌شود. با توضیحاتی که می‌دهد، ظاهراً تنگی نفس دلیل بی‌قراری دختر بچه است. مرد رو به دانشجوی پرسی که چند لحظه

قبل به جمع من و مأمور حفاظت پیوسته، با عجله توضیحاتی درباره حال بچه می‌دهد. منتها دانشجوی خونسردی می‌گوید: «متأسفانه الان هیچ پزشک متخصصی در این بیمارستان نیست. یا باید کودک را تا صبح بستری کنی و دانشجویان بالایی سرش باشند تا پزشک برسد، یا برای درمان به بیمارستان دیگری ببری.» مرد کلافه می‌گوید: «نفس دخترم به سختی بالا می‌آید و می‌گویید بروم یک بیمارستان دیگر؟

کجایی دکتر شیخ؟

ساعت ۳ بامداد، بیمارستان دکتر شیخ، از متخصص خبری نیست!

تا ۸ صبح، هیچ متخصصی بیماران را ویزیت نمی‌کند یا باید تا ۸ صبح صبر کنید، یا کودک‌تان را به بیمارستان دیگری برسانید. «و این وسط، هیچ کار خاصی هم برای درمان و بهبود حال کودک انجام نشود. این، حال مراجعان این شب‌های بیمارستان فوق تخصصی کودکان دکتر شیخ مشهد است؛ بیمارستانی که از گذشته‌های دور، شبانه‌روز مأمور کودکان بیمار و والدین آشفته بود اما مدتی است، بیشتر شب‌ها از ساعت ۲ تا ۸ بامداد، هیچ پزشک متخصص اطفالی، به بیماران حاضر در اورژانس رسیدگی نمی‌کند و انگار در بیمارستانی که مفتخر به نام دکتر شیخ، پزشک حامی محرومان و مظلومان است، جای دکتر شیخ و مرام و مسلکش خالی است.

ساعت ۴:۳۰ بامداد پنج‌شنبه

پرستل همچنان خونسردانه مشغول تماشای کلیپ، در نبود پزشک

یک ساعت و نیم گذشته و ساعت چهار و نیم صبح است. مأمور حفاظت و دانشجوی پزشکی همچنان مشغول تماشای کلیپ‌های داخل گوشی‌شان و بگو بخند هستند. زن و مرد جوانی در حالی که کودکی در آغوش دارند، سراسیمه وارد راهروی بیمارستان می‌شوند. مرد جوان رو به نگهبان و دانشجوی می‌گوید: «فرزندمان تبش به شدت بالا رفته و هر کاری می‌کنیم، تبش قطع نمی‌شود. دلیل تبش را نمی‌دانیم و می‌ترسیم آسیب ببیند.» دانشجوی، همان جمله‌ای را که در ساعات اخیر، به هر کس که با بچه بدحال وارد شده گفته، به این خانواده هم می‌گوید: «پزشک حضور ندارد؛ یا تا ۸ صبح صبر کنید یا به بیمارستان دیگری بروید.»

عکس تزئینی است

فرستادن بیمار به بیمارستان‌های دیگر، در هر ساعت از شبانه‌روز به بهانه نبود پزشک متخصص، خط قرمز ماست

شده، اول کودکان بیمار توسط دانشجویان معاینه و بعد برای تشخیص و رسیدگی، به متخصص معرفی می‌شوند. فرستادن بیماران به بیمارستان‌های دیگر، در هر ساعت از شبانه‌روز به بهانه نبود پزشک متخصص، خط قرمز ماست و به شدت با این موضوع برخورد خواهیم کرد، چرا که خلاف قوانین ماست. «توضیحات حیدریان در حالی است که یکی دیگر از پرسنل که درخواست دارند نامش فاش نشود، درباره حرف‌های رئیس بیمارستان در خصوص حضور یک متخصص در شیفت شب بیمارستان، می‌گوید: «روی کاغذ، این بیمارستان هر شب یک پزشک متخصص دارد ولی در عمل، فقط برخی شب‌ها یک پزشک، آن هم برای رسیدگی به بخش‌های حساس مثل آی سی یو حضور دارد.

به دفتر دکتر «فرهاد حیدریان» رئیس بیمارستان دکتر شیخ می‌روم تا توضیحات ایشان را درباره این چالش جدی بیمارستان، بشنوم. هم‌راهِ دکتر حیدریان و دکتر جوادی، مدیریت بیمارستان، در راهروهای بیمارستان راه می‌ایتم تا ضمن گفت‌وگو، از نقاط مختلف بیمارستان بازدید داشته باشیم و با مراجعان گپ و گفتی کنیم. حیدریان، درباره نبود متخصص در شیفت شب بیمارستان، توضیح می‌دهد: «واقعیت این است که ما هر شب، در بیمارستان یک پزشک متخصص داریم و اگر شما دیشب این جا بودید و متخصصی نبوده، حتما بررسی خواهد شد. مهم است یادآوری کنم «دکتر شیخ» یک بیمارستان آموزشی است و رزیدنت‌های تخصص اطفال، برای آموزش حضور دارند و طبق سلسله مراتب تعریف

داشتن دستگاه سی تی اسکن، آرزوی ماست

در ادامه، والدین کودکی که به بیمارستان مراجعه کرده و متوجه حضور و پاسخ گویی رئیس بیمارستان شده‌اند، جلومی‌آیند و از نبود دستگاه سی تی اسکن در این بیمارستان که باعث سرگردانی‌شان شده، گلایه می‌کنند. حیدریان در پاسخ می‌گوید: «ما این ضعیف را قبول داریم و خودمان هم آرزویمان داشتن یک دستگاه سی تی اسکن است. هم اکنون، بعد از معاینه بیمار، در صورتی که نیاز به انجام سی تی اسکن باشد، بیمار را با آمبولاس به بیمارستان‌های دیگری فرستیم و قبول داریم که این روند، انرژی و برون‌مان‌گیری برای خانواده‌های بیمار، کلافه‌کننده است. اگر امکانات سی تی اسکن در این بیمارستان راه بیفتد، تحول بزرگی در روند درمان بیماران اتفاق خواهد افتاد.»

ساعت ۶ بامداد پنج‌شنبه

یک لیوان آب، به جای مداوا و معالجه

ساعت حدود ۶ صبح است و مراجعان، سراسیمه یکی پس از دیگری، به دنبال بیمارستانی که یک متخصص اطفال در آن حضور داشته باشد، خارج می‌شوند. در این هنگام، مردی از دروازه می‌شود و کلافه می‌گوید: «از شب قبل، یک جسم خارجی در گلو ی پسرم گیر کرده و نمی‌تواند در دست نفس بکشد و چیزی بخورد.» این بار مأمور و دانشجوی، مرد را به همراه فرزندش به اتاق معاینه راهنمایی می‌کنند. منتها بعد از چند دقیقه مرد عصبانی خارج می‌شود و بچه به بغل، با عجله به سمت در بیمارستان حرکت می‌کند. خودم را به او می‌رسانم و درباره چگونگی رسیدگی به کودک سوال می‌کنم. لیوان آبی را که در دست دارد نشان می‌دهد و می‌گوید: «این آب را به من دادند و گفتند آن را به بچه بدهم تا انرژی از دست رفته‌اش برگردد و بعد من را به بیمارستان دیگری فرستادند.» داستان تکراری راهنمایی بیماران توسط دانشجویان به بیمارستان‌های دیگر، تا ساعت ۶ صبح در بیمارستان دکتر شیخ ادامه دارد. کم‌کم باروشن شدن هوا، فضای بیمارستان شلوغ می‌شود و خانواده‌هایی که برای درمان کودک‌شان به بیمارستان می‌آیند و با جای خالی پزشک مواجه می‌شوند، ترجیح می‌دهند تا ساعت ۸ و رسیدن پزشک متخصص، منتظر بمانند.

به دلیل این که این بیمارستان، آموزشی است، از تیرماه گذشته معاونت درمان طی بخشنامه‌ای اعلام کرد این دسته بیمارستان‌ها، شب‌هانیازی به متخصص مقیم ندارند و با توجه به کمبود بودجه، باید شب‌ها توسط رزیدنت‌ها اداره شوند. با وجود این، بیمارستان دکتر شیخ، یک متخصص مقیم با شرایطی که ذکر شد، در بخش‌های حساس بیمارستان دارد.»

یک اتفاق خوب، به واسطه سرزده:

این جا هیچ کس به دلیل نداشتن پول، از درمان باز نمی‌ماند

در پایان، با خانواده‌ای که به دلیل نداشتن بضاعت مالی، قادر به پرداخت هزینه بیمارستان نیستند برخورد می‌کنیم و مادر کودک، موضوع را برایش بیمارستان در میان می‌گذارد و در حالی که کودک‌ش را در آغوش دارد، می‌گوید: «هزینه بیمارستان بابت چند روز که کودک بستری بود، ۸۰۰ هزار تومان شده. به هر دری زدیم فقط ۲۰۰ هزار تومان تهیه کردیم و دغدغه پرداخت بقیه پول را داریم... در ادامه، مسئولان بیمارستان بعد از مطلع شدن از شرایط مالی این خانواده، طی نامه‌ای، ۲۰۰ هزار تومان پرداخت شده را برگردانند و ترتیب ترخیص کودک را دادند. حیدریان، رئیس بیمارستان تأکید می‌کند: «این جا هیچ کس به دلیل نداشتن پول از درمان باز نمی‌ماند. ما بعد از بررسی وضعیت خانواده‌ها، در صورتی که وضعیت معیشتی ضعیفشان بر ایمان مسلح‌شود، تمام مبلغ درمان را از حساب بیمارستان می‌پردازیم.»